РІК 1931. Квітень. Ч. IV.

ПЕРЕМИСЬКІ ЕПАРХІЯЛЬНІ ВІДОМОСТИ

ЙОСАФАТ КОЦИЛОВСЬКИЙ

БОЖОЮ МИЛОСТЮ І БЛАГОСЛОВЕННЯМ СВ. АПОСТОЛЬСЬКОГО ПРЕСТОЛА

ЕПИСКОП

ПЕРЕМИСЬКИЙ, САМБІРСЬКИЙ І СЯНІЦЬКИЙ

ВСЕЧЕСНОМУ ДУХОВЕНСТВУ І ВІРНИМ ЕПАРХІЇ МИР В ГОСПОДІ І АРХІЄРЕЙСЬКЕ ВЛАГОСЛОВЕННЯ!

Хоч ви, дорогі мої в Христі, розвеселяли вже нині свою жерковцю а ще більше свої душі співом: «Христос воскрес» і тішилися вже підчас Утрені воскресної і по ній з побіди Ісуса Христа над смертю, я, бажаючи вам, щоби ся празнична радість Христового Воскресення полишилася у вас тревалою, хочу попросити вас, щоби ви вернулися зі мною, хоч ще на малу хвилинку на гору Голгофту, на те місце, де довершилося спасення людського роду.

Коли Христове мертве тіло знято вже з хреста і його зложено до гробу, всі ті товпи народу, що були там на горі, зачали поволи вертати до своїх хат. О чім вони між собою тоді говорили? О однім: о Христовій справі; о Христовім життю, о Христових працях, о особі Христа, о його науці, о його чудах. А який суд видавали сі люди о тій справі Христовій? Всі, майже без виїмку, бо навіть і самі Апостоли, що втікли від Ісуса Христа перед його смертю,

говорили, що тепер, по смерти Христа, ціла справа Христова безповоротно пропала, що цему Христовому ділу, яке Христос зачав був впроваджувати між людьми, тепер вже прийшов кінець. Говорив Христос — так казали — о якійсь своїй Церкві, що її заложить, говорив о Божім царстві, в котрім люди у взаїмній любові будуть прославляти Бога і будуть працювати над спасенням власних душ, а тимчасом його замордувано, він помер, отже зі смертю його всьо пропало.

Так говорили про Ісуса Христа навіть ті що його знали й любили. А ті що його ненавиділи, раділи з того що з Христом вже раз скінчено. Всюди розповідали неправдиві річи, якто він людий ошукував, як їх бунтував проти церковної власти і проти власти світської, що всюда ширив замішання бо голосив якусь нову науку, обіцював людям якісь річи котрих самі люди нерозуміли, отже добре сталося, що того небезпечного бунтівника вже раз спрятано і людий від нього увільнено.

Всі говорили так, бо були того пересвідчення, що зі смертю всьо кінчиться. Такийто був тоді занепад віри, що навіть віруючі Жиди не інакше про смерть судили, як погани. І длятогото уважано тоді загально на світі смерть за найбільше нещастя чоловіка.

Але у тім власне всі помилялися, бо Ісус Христос що був і є чоловіком, рівночасно був і є Богом! А перед Богом смерть може мати такесаме значіння як життя. **Єдинъ день предъ Гдемъ ꙗкѡ тысѧща лѣтъ и тысѧща лѣтъ ꙗкѡ день єдинъ.**[1]) Бог, як хоче, може уживати смерти як середника для осягнення своїх цілий таксамо добре, як життя. І такою власне є Христова смерть. Смерть Христа була у плянах Божих лишень середником до осягнення якраз тої цілі, для якої Христос прийшов на землю а іменно, для оснування тут на землі Божого царства, це є Христової Церкви, котра по віки вічні дбатиме про славу Бога й спасення людських душ. Посеред найстрашнійших мук на хресті розпятий Христос вислужив своїй Церкві всі їй потрібні ласки і в сей спосіб своєю смертю її збудував.

А щоби кождий, хто до цеї Церкви належати буде, не міг сумніватися, що се Божа Церква, що Христос, єї Основник є Богом, він зробив чудо над чудами і воскрес

---

[1]) II. Петр. 3, 8.

з гробу, **смертію смерть попрахъ**! Христос воскрес із мертвих для нас, щоби ми мали наглядний доказ його Божества і вірили в нього, тому як Бог всемогучий, як Пан неба й землі, що має всю власть над вселенною, побідив смерть і доказав, що вона від нього залежить! **Гдѣ ти, смерте, жало? гдѣ ти, аде, побѣда?**[1]) А вкінці Христос воскрес із мертвих, щоби зробити смерть нешкідливою для нас; він взяв її тому в полон: **плѣнилъ єсть плѣнъ**,[2]) щоби й ми, що маємо такий страх перед смертю, через віру в Христа, смерти не боялися, бо вона не є кінцем нашого життя: **вѣрующій въ мя, имать животъ вѣчный**[3]), — і що й ми, подібно як Христос Господь, воскреснемо по смерти до лучшого й щасливійшого життя!

Воскресення Ісуса Христа, це головна подія не лишень в життю Христа Спасителя, але в історії всесвіта. Нехайби Ісус Христос був не воскрес з мертвих, всі його пророцтва булиби неправдивими, вся наука Христова не малаби доказу правди, Христова Церква не малаби Божої основи, а ми не малиби всіх тих скарбів небесних, з котрих тепер через Христову Церкву користати можемо.

Розуміли се добре св. Апостоли і так нас о тім навчають, що якби не Воскресення Христове — кажуть — пустою річю булоби проповідання слова Божого й пустою, це є ніякою, булаби наша віра. **Аще же Хр҃тосъ не воста, тщѐ оу҆бо проповѣданіе наше, тща же и вѣра ваша**[4])

Тому, дорогі в Христі, коли хочемо щоби наша радість в нинішнім празнику Христового Воскресення була правдива й повна, мусимо кріпити рівночасно нашу віру в Христа нашого Бога, котрий колись по нашій смерти своєю всемогучою силою воздвигне і нас з гробів, і як ми тут на землі жити будемо праведно по його заповідям і по його святій волі, зробить нас учасниками свойого небесного життя й щастя у вічности.

Кобито там у вічности, в тім небеснім щастю, нікого з нас не бракло! Кобито всі ми розуміли добре нині як важною річю є старатися тут на землі усильно о се, щоби ми з року на рік, з місяця на місяць, з дня на день росли все і кріпшали в вірі в Ісуса Христа нашого Бога, та через наші діла пливучі з тої сильної віри збирали в нашому

---

[1]) І. Кор. 15, 55. — [2]) Єф. 4, 8. — [3]) Йоа. 6, 47. — [4]) І. Кор. 15, 14.

життю все більші і більші заслуги на наше вічне життя в небі!

Нехай воскресший Христос подасть вам, дорогі мої Епархіяни, се розуміння нашого цего важного обовязку, вже як запоруки й завдатку нашого вічного воскресення. Нехай у сегорічнім празнику Христового Воскресення подасть вам правдиву радість з Христового щастя та нехай заховає її як найдовше у вашім серцю, щоби журби й противности та прикрости теперішнього життя не змогли її вам скоро вирвати. Прийміть ті мої желання »Веселих і щасливих свят« також і для всіх членів ваших родин і передайте їм їх, коли будете з ними ділитися свяченим яйцем.

З цими святочними желаннями для всіх, прийміть також і мою щиру подяку — у першій мірі Ви Всечеснійші Отці, і всі ви, дорогі в Христі браття, за молитви, яким завдячую знова виратування мене від смерти в недузі, котру милосерний Господь зволив ласкаво зіслати на мене перед півтора місяцем. Чую се, що я, через сю Вашу поміч дану мені, став Вашим довжником. Прошу Бога щоби ще позволив мені ласкаво молитвою й працею над моїми вірними в епархії, сплатити тут на землі совершенно цей затягнений м й довг.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа, любов Бога Вітця і всі дари св. Духа, нехай будуть зі всіми вами. Амін. Христос воскрес!

Дано в Перемишлі, в пяту неділю Великого Посту, 1931 р.

† ЙОСАФАТ Епп.

Ч. 2219. — В справі святочних желань.

Поручається Всеч. ОО. Душпастирям відчитати вірним в матерних і дочерних церквах повисший лист і желання в Празник Христового Воскресення так, щоби він всюда в парохії був відчитаний.

Похвальним буде рівнож, як Всеч. Отці підчас відчитування повисшого листа, в місцях, в котрих будуть уважати це за вказане, долучать свої — наперед приготовані — основнійші пояснення, щоби в цей спосіб подати вірним, як мога найприступнійше, повнійше розуміння тайни Христового Воскресення. — † ЙОСАФАТ Епп.

Ч. 2220. — В справі 40. літньої річниці появи папської енцикліки „Rerum novarum“.

Радісну річницю приходить ся нмм обходити в тім році. В маю цего року минає 40 літ від видання славної енцикліки Льва XIII. о робітничій квестії. Дня 15. має 1891 р. промовив сильним, могучим голосом св. Отець Лев XIII. і то в обороні найнизшого, робітничого, т. з. пролєтарського стану. Обнимаючи своїм бистрим оком цілий світ, бачив Лев XIII., що положення робітничої кляси не всегда і не всюди відповідає вимогам святої справедливости; видів, що нераз діється велика кривда зі сторони несовісних та захланних працедавців. Проте постановив енерґічно виступити в обороні покривдженого робітничого стану і то так, щоби Його голос потряс цілим світом і зворушив нечутку вже людську совість. Нікому не схлібляв. Всім пригадав, що єдиною дорогою, яка вирвалаби людськість з пропасти матеріяльної та моральної нужди а запровадилаби до кращої будучности і всім запевнилаби мир та спокій, це справедливість та любов. Вправді так навчав вже і наш Божественний Спаситель Ісус Христос. Але віки приголомшили Божий голос. Божі заповіди пішли в забуттє, в поневірку а навіть і в погорду. Кривда віднесла тріюмф а крик болю й ненависти наповнив весь світ. І ось по довгих століттях вірний ученик Христовий папа Лев XIII. упімнувся о правду Христову, скартав зло та рівночасно й подав позитивні, конкретні середники для вратування загроженої людськости. Це учинив в безсмертній енцикліці п. н. „Rerum novarum“.

По 40. роках не вичерпався зміст тої енцикліки, она не стратила до нині своєї первісної свіжости. Енцикліка „Rerum novarum“ заховала й сьогодні свою первісну вартість. Час, який уплинув від оголошення енцикліки, не ослабив ні єї сили ні єї актуальности. Можна навіть сміло сказати, що події, які по ній наступили, виразно потвердили слушні домагання Льва XIII. подані в тій енцикліці. Коли як коли, то передовсім сьогодні вона актуальна. Сьогоднішний світ можна вирвати з пропасти тільки переведенням в чин суспільних засад поданих в енц. „Rerum novarum“. Бо нинішний світ вже опинився над великою пропастю, нинішному світови грозить неминуча й необчислима в своїх наслідках катастрофа. І тому днесь даються чути грімкі голоси, між ними також найвисших церковних достойників, які на взір старозавітних пророків взивають світ до опамятання та розвязки суспільного питання. А це, сьогодні так пекуче питаннє можна влучно розвязати опираючись тільки на основах, які поклав Лев XIII. в своїй славнозвісній енцикліці.

Тому цілком слушно приготовляється вже цілий католицький світ до гідного відсвяткування тої ґеніяльної енцикліки. В маю ц. р. вирушать з усіх усюдів катол. світа численні робітничі паломництва до Риму, щоби віддати честь й поклін тлінним останкам того намісника Христового, котрий так сміло станув в обороні прав і людської гідности найнизшого, робітничого стану. Той 40-літний ювилей не повинен перейти без сліду і серед нашого народу. Обовязком душпастирів буде ознайомитися з ідеями виложеними в тій енцикліці тай ті ідеї поширити між найширші верстви народу в ціли переведення їх в діло.

Щоби лучше порозуміти значіннє робітничої енцикліки, того дорогого й правдивого скарбу церкви, треба бодай по части пізнати то тло, на якому та енцикліка зродилась. В новіших часах (XIX стол.) станули проти себе до завзятої боротьби два ворожі суспільні напрями: економічний лібералізм та соціялізм. Економічний лібералізм домагався у всіх ділянках людського життя взагалі а в господарстві з окрема цілковитої, ніким й нічим неограниченої свободи. Ізза тої ні Божим ні природним законом неограниченої свободи допровадив лібералізм до нагромадження цілого капіталу в руки не многих осібняків. Весь ка-

пітал, гроші й важніші продукти опинилися в руках не многих одиниць. Економ. лібералізм довів до поділу людськости на дві, собі цілком нерівні, кляси: числом немногих богачів-капіталістів та безчисленних бідняків робучих мас. Лібералізм зродив капіталізм. Історія капіталізму, це історія лібералізму. А знов капіталізм допровадив до страшної матеріяльної та ще страшнішої моральної нужди; до перемоги капіталу над працею, зиску над людиною. Він запровадив панованнє біржевиків над працюючим народом, панованнє над цілим світом жидівства, бо в жидівських руках опинився якраз весь капітал. Для працюючих мас створив капіталізм цілковиту нужду, непевність, безробіттє. Він створив дійсно пролєтарський характер робучих сил. Тому й не дивота, що капіталізм викликав собі ворогів.

Як крайна реакція до капіталізму виступає новий суспільний напрям у формі соціялізму. Він найзавзятіший ворог капіталізму. В ціли усунення нужди й біди пролєтаріяту, в ціли усунення визиску праці капіталом, висунув соціялізм свої постуляти та начеркнув плян нового суспільного устрою. Та позитивної, дійсної направи незавидної долі робітничого стану соціялізм, як це виразно ствердила історична дійсність, не приніс. Соціялізм втрутив пролєтаріят в єще глибшу пропасть нужди. Він тілько проголосив нові, комуністичні та революційні кличі, суперечні з природним й Божим законом. Намагався підважити основи цілого суспільного ладу. Передовсім змагає соціялізм до того, щоби людям відобрати їх приватну власність, в існуванню якої добачують прихильники соціялізму корінь всього зла. До церкви й релігії відноситься соціялізм цілком ворожо та висуває на позір обоятний клич, що релігія, це річ цілком приватна. Поборює він й христ. родину та христ. подружже а на місце нерозривної звязи христ. подружжа висуває клич вільної любови. Тому, що соціялізм у своїх домаганнях виступив ворожо проти церкви, церков уважала за свій святий обовязок проти соціялізму зареаґувати.

Як реакція проти соціялізму виступає християнський суспільний рух. Він бажає з одної сторони спаралїжувати грізний й небезпечний вплив соціялізму, з другої сторони подати позитивну, конкретну програму здорового, опертого на християнських принципах, суспільного устрою. Виступають великі, дійсно Божого провидіння мужі, які по правді

стають в обороні працюючого люду. До них, хочби деяких тілько згадати, належить Епископ з Майнцу, Вільгельм Еман. Кеттелєр (1811—1877). Словом, пером а ще більше ділом стає в обороні робітничих мас. Отверто, ясно й рішучо вказує світови нові дороги, які моглиби поліпшити неслушну й незавидну долю робітників. Він якраз своєю працею на суспільному полі натхнув згадану робітничу енцикліку „Rerum novarum", а сам папа Лев XIII назвав його своїм «великим попередником». Кеттелєр — це »епископ робітників». Як Кеттелєр енцикліку Льва XIII натхнув, так знов співпрацівником єї став кардинал Мермійо (Mermillod (1824—1892). Він станув на чолі комісії, званої в історії христ.-суспільного руху «Фрибурська унія». Та комісія своєю семилітньою працею (1884—1891) випрацювала позитивну програму суспільної праці, яку Лев XIII. взяв за основу до своєї енцикліки „Rerum novarum". В усіх краях католицького світа, Франції, Англії, де працював з великим успіхом Менінг (Manning 1808—1892) і заслужив собі в історії на почесну назву «Кардинал робітників», Австрії, Італії та Америці, закипіла жива й сильна суспільна праця. Але серед католицького табору суспільних працівників не було єще певности, чи їхня праця на суспільному полі є згідна з духом та наукою церкви. Серед суспільної праці католиків бракувало чогось найважнішого, себто одобрення їх праці найвисшим авторітетом з Риму. Тому бракови зарадив великий Христовий намісник Лев XIII, який в історії суспільного руху носить почесну назву «Папа робітників». Видав він 15/V 1891 р. безсмертну енцикл. „Rerum novarum", яка стала великою картою (Magna charta) робітників.

Не місце тут докладно обговорювати засади виложені в тій енцикліці. Перейдемо бодай коротко єї найголовніші провідні ідеї. Цілу енцикліку можна поділити на дві части: Одну неґативну, другу позитивну. В першій *неґативній* части піддає папа Лев XIII. острій але слушній критиці фалшиву розвязку суспільного згл. робітничого руху, яку намагався подати соціялізм. Лев XIII. осуджує соціялізм, бо він опирається на цілком блудних принципах: на змаганню усунути приватну власність а заступити єї спільною, коллєктивною, комуністичною. Коллєктивний устрій, в якім всі матеріяльні добра перейшлиби на власність суспільности

чи народу, опрокидує Лев XIII ясними, до розуму промовляючими, сильними доказами. Такий коллєктивний, комуністичний устрій шкодить інтересам самих робітників. Він відбирає робітникови охоту й енерґію до праці, відбирає його овочі праці, позбавляє його одинокого середника поліпшення своєї долі. Спільна власність противиться і природному праву, бо чоловік вже зі своєю природою приносить на цей світ право посідання приватної власности. Спільна власність загрожує також родині. Родина, це інституція старша від держави та з огляду на свою особлившу ціль має незаперечене право посідання приватної власности. Тому й держава, хоч має певного рода право вмішуватися в родинне життє, не може й не має права приватної власности родини заступити своєю суспільною опікою. Заведення спільної власности грозить і суспільному ладові. Переведеннє коллєктивного, комуністичного устрою в чин мусить викликати ґрізні наслідки: переворот цілого суспільного устрою, відданнє горожан в неволю бюрократії і соціялістичної держави, боротьба кляс, зменшеннє богатств, загальна нужда. Днесь, коли то вже маємо перед собою досвід зроблений з соціялістичним устроєм в большевицькій Росії і Україні, мусимо признати, що папа Лев XIII своїм дійсно ґеніяльним умом, неначе пророчим оком, оглядав будучність. То, що днесь переживає большевицька Росія і Україна, себто загальна матеріяльна нужда не тілько серед робітників але й серед селян, цілком розбита родина, до дна зіпсута молодь, то всьо, це найкращий доказ, до чого веде наука соціялістів.

Папа Лев XIII не вдоволився однак тим, що остро й безпощадно осудив науку соціялістів. Він — в другій частині своєї робіт. енцикліки подав і *позитивну* конкретну дорогу, якою можна і належалоби вирвати робітничі маси з їхньої недолі. По думці Льва XIII до освободження робітничих мас з нужди, покликані три чинники: церков, держава, станові робітничі організації. Лев XIII. рішучо й отверто боронить права і обовязку церкви в суспільному питанню. Без *церкви* суспільного питання не дасться розвязати. Ролю церкви в розвязці суспільного питання спроваджує Лев XIII. до трох актів: церков учить, виховує, практично ділає. Найперше церков *поучує* о правдивій вартости матеріяльних дібр. Матеріяльні добра не є ціллю самі в собі, тілько є се-

редником до внутрішнього удосконалення. Проте змагання до щастя не на них належить опирати. Праці привертає Церков благородність і взнеслість, надану праці самим Ісусом Христом. З упливом часу праця свою вартість утратила і то під впливом матеріялістичного погляду на світ. Лев XIII. привертає праці еї питому гідність. Праця, це не товар виставлений на продаж але це життєва функція, яка дає право кождому працюючому чоловікови до справедливої частини при поділі матеріяльних цібр. Церков і *виховує*. А цю ролю сповняє церков через підношення обовязків справедливости у відношенню межи робітниками а працедавцями. Взаїмні обовязки мають і робітники і працедавці. Робітники обовязані «не ушкоджувати в нічім річи, не нарушати особи властителів, в обороні своїх прав вздержуватись від насильства і ніколи не послуговатися бунтом; не лучитися зі зіпсованими людьми, які підступно предкладають надмірні надії і величезні обітниці, що звичайно потягає за собою зруйноване маєтків». Богатші, пани, працедавці мають рівнож обовязки: «Не уважати робітників як своїх невільників; признавати в них слушно гідність особи». «Правдиво огидною і нелюдською є річчю, надуживати людий немов річи для зиску і не цінити їх більше як тілько фізичні єства». Працедавці мають строгий обовязок дбати про релігійні і духові потреби робітників. Церков виховує людий і в християнських обичаях подаваннєм розважань о вічности, яка викликує особливший вплив в ділянці уживання богатств і усталює властивий погляд на убожество. Церков не тілько вчить, виховує, але і *ділає* практично. Тілько одинока церков сягає в глубину людських душ і має середники «наклонити чоловіка, щоби був послушним обовязкови, повздержував пристрасти духа, любив Бога і ближнього та поконував перешкоди в чеснотах». Церков своїми інституціями обновляє цілу суспільність. Але церков не звертає уваги тілько на образовання духа, она також ріжними доброчинними інституціями піддержує і матеріяльний добробут суспільних кляс. Крім Церкви покликана до направи кривд робітників і *держава*. До обовязків держави зачисляє Лев XIII. журбу держави о загальний матеріяльний добробут цілої суспільности, а передовсім опіку держави над убогими. Бо і убогі-робітники є складовою частю державного організму. Особлившими обовяз-

ками держави, по думці Льва XIII., є охорона приватної власности, праці, охорона жінок і дітий, вимір справедливої платні. Третим чинником покликаним до направи долі робітників, це *станові робітничі орґанізації*, які освітно-релігійною та економічною працею можуть поправити незавидну долю робітників. Словами, натхненими горячою любовю до соціялістичних робітників, звертаєся в кінци Лев XIII. до католицьких організацій, старатися до своїх рядів затягнути всіх робітників, що належать до ворожих релігії організаций, кінчить Лев XIII. свою безсмертну енцикліку „Rerum novarum".

Це є найважніші, головні засади, які тому 40 літ подав «папа робітників» Лев XIII. Причиною сьогоднішної катастрофи, над якою стануло днесь людство може бути тілько одна, себто що засад Христових, які Лев XIII. виложив в тій енцикліці, до сьогодні не переведено в життє. Коли хочемо бодай в части і по нашим силам причинитися до освободження людства з пропасти так матеріяльної як і моральної нужди, мусимо піти за вказівками, напімненнями й осторогами Льва XIII. Мусимо доложити всіх середників до того, щоби ідеї виложені в безсмертній енцикл. „Rerum novarum" переводити в чин. В цей спосіб найкраще і найгідніше відсвяткуємо 40 літню появу енцикліки і окажемо вдячність великому »папі робітників» Львови XIII.

Поручається Всеч. ОО. Душпастирям повисше письмо відчитати вірним місто проповіди в одну з неділь місяця мая, видвигаючи в поясненню його в особливійший спосіб, що одинокою дорогою до направи злих відносин в світі, є поворот рішучий до основних засад Христової науки, якими є передовсім: справедливість і любов.

Всеч. Отці, що посідають в пар. бібліотеці «Додаток до Львівського Собору, найдуть сю енцикліку там на стор. 165. і. д.

Ч. 2194. — До Всечесного Духовенства Епархії!

В квітні 1931. р. переноситься редакція й адміністрація часопису «Бескид» зі Львова до Перемишля (пл. Чацького 5.), так що вже великодне число газети вийде в Перемишлі.

Бажаючи поширити свій вплив у найдальші закутини, буде «Бескид» відтепер служити потребам цілої Епархії. Його завданням є поглибити серед широких мас вірних католицьку свідомість, бодай у части зарадити недостачі католицького друкованого слова у нас та параліжувати погубний вплив заливаючої наші села й міста ворожої, безбожної преси.

Тимсамим стане «Бескид» найлучшим другом і помічником священика в душпастирській праці.

Зрозуміла річ, що обовязком священика є дбати всіми силами про поширення часопису на терені своєї парохії, у сфері своїх впливів і дати йому моральну та матеріяльну піддержку: моральну через надсилання дописів про релігійне і громадське життя у парохії, заохоту вірних при всякій нагоді до передплати і дописування до ґазети, і матеріяльну через відповідне зорґанізовання кольпортажі, здобуття якнайбільшого числа сталих передплатників і правильне надсилання гроший до адміністрації.

Скоро тільки появиться великодне число газети, зволять Всеч. Отці поручити її вірним в церкві.

Часопис буде в початках висиланий на адресу ОО. Душпастирів у скількости примірник в відповідаючій чисельности парохії. В свою чергу Отці Душпастирі повинні подбати о розпродажу одержаних примірників в парохії, найрадше в неділлю після богослуження через метких членів брацтв і доложити старання, щоби часопис знайшовся також у читальні згл. кооперативі. Зібрані гроші належить висилати на адресу адміністрації (пл. Чацького 5.) правильно кождого місяця.

Часопис буде висиланий також ОО. Катехитам, щоби зі своєї сторони старалися о його поширення.

Маємо кріпку надію, що всі Отці без виїмку розуміють і відчувають потребу власної диєцезальної ґазети та що всі однодушно підуть на зустріч нашому зазивови і гідно сповнять велике діло апостольства преси.

Ч. 2160. — Про достойне поведення в часі церковних відправ.

В звязку з ч. 6092/1930 (Еп. Від. стор. 117. з 1930 р.) про щоденне відправлювання Служби Божої пригадується тепер Всч. Духовенству величність уряду Христового священика та відповідне тій величности поведення в часі всіх церк.-релігійних відправ. А пригадується тому, щоби цей наш високий уряд і його священні чинности, які так часто справуємо, ніколи нам не збуденніли. Нагадують нам це неустанно і наші літургічні молитви, іменно, щоб до Господньої служби приступати з найбільшою почестю, вірою і любовією. Памятаймо, що в часі св. богослужень входимо в цілком іншу сферу, в сферу, яка є висша понад усяку буденщину та сягає світа надприродного. Пригадаймо собі нашого найсвятішого первосвященика, Г. Ісуса Христа, в часі Його молитов; який же то в Нього тоді величній, божеський настрій, злучений з синівською почестю, відданністю, довірям, любовією та покорою перед небесним Отцем! І в нас мусить бути таке високе розуміння нашого священства, а випливати воно мусить з нашого найглибшого внутрішнього релігійного пересвідчення, з нашої глибокої і непохитної св. віри. Без такого глибокого розуміння, без такого трівкого внутрішнього підкладу ми явимось перед Богом мов „мідь звеняща“, а в очах народу будемо тільки простими урядниками або ремісниками! Бож на нас глядить і наш Господь, Якому ми служимо, та який бачить, як Ми Йому служимо, і глядить на нас вірний нарід, в якого імени ми ту священну службу приносимо, а якого око також усього догляне та все в нас належно оцінить!

Тож до кожної священної чинности насамперід як найстараніше приготовуймось. *„Перше, заки помолимося, приготов себе, та не будь, як та людина, що спокушує Господа“* — напоминає нас Дух св. уже в ст. завіті (Сир. 18, 23). *Отже без належного молитовного настрою серця й душі не важмося ніколи до ніякої церк.-рел. відправи приступати.* В часі вбирання, в часі приготовлення до богослужень нехай устануть усякі зайві розмови, а натомість стараймося тоді всіми силами піднести своє серце й душу в світ Божої служби.

Увійшовши ж так у сферу молитовного настрою, за-

ховаймо той настрій, те глибоке почування, те високе розуміння величности нашої служби Господеві, перебудьмо, видержім у тому величному світі Духа весь час відправи. Бож сказано: *„Sancta sante sunt tractanda,“* — тай св. Дух устами пророка Єремії оберігає: *„Проклятий, хто справлявби діло Господне байдуже“* — (Єр. 48, 10.) — Тож не забуваймо ніколи про достойне, гідне, святе, поважне й побожне та святій чинности відповідне поведення, як також про точне заховування зразкового порядку в часі всіх церк.-рел. відправ, святочних походів, празників, відпустів, місій, похоронів і т. д. Свобідне поведення, свобідні балачки, невідповідні ризи, незугарні колпаки і т. п. нехай ніколи між нами не стрічаються!

Нарешті й після відправ нехай нас цей святий настрій не покидає зараз, бо інакше, чи не свідчилоб це, що цей настрій був лише штучний, а не уґрунтований на нашому внутрішньому житті.

Пригадуючи те Всч. Духовенству, Еп. Ординаріят має на увазі добро вірних і достойність тої Божої слави і хвали, яка від нас, на гідне приношення тої слави особливо посвячених, справедливо нашому Всевишньому Господеві належиться.

Ч. 2161. — В справі відпустових базарів.

Підчас відпустів і празників усякі торговищики роблять зі своїми крамами нераз під самою церквою і то *в часі богослужень та проповідий, дійсну торговицю,* а знов карузелі відтягаютя молодь від богослужень і наук духовних.

Поручається Всеч. Духовенству вжити всього свого впливу і всіх старань, щоб усякий базар відсунути як найдальше від церкви так, щоб крики торговщиків не перешкоджували ні вірним в їх молитвах, ні богослуженнях, які тоді звичайно правляться біля церкви; *а карузель на той час цілком не допускати.*

Окрім того поручається вірних основно поучити, а перед надходячими празниками й відпустами ще раз пригадати про високу ціль і велике значіння празничних богослужень, сповіди, св. причастя й відпустів, особливож оберегти молодь перед усякими можливими спокусами, та заохотити до використання відпустових празників для як найбільшого душевного добра.

Ч. 2170/213. — Пригадка в справі предкладання звітів з релігійно-морального стану.

З огляду на се, що декотрі Всч. ОО. Декани не предложили звітів з релігійно-морального стану парохій в іхніх деканатах за 1930 рік, поручаємо тіїж тут надіслати найдальше до 1. травня с. р.

Ч. 2221. — В справі писем до Епископської Консисторії.

Пригадується поновно Всч. Духовенству, що письма висилані до Еп. Консисторії мають мати «рубрум». Слово «як внутр» не заподає предмету справи. Брак «рубрум» на письмах утруднює канцелярійне діловодство.

В однім письмі належить писати лише про одну справу; коли є більше справ належить вносити для кождої окреме письмо.

У відповідях належить все покликуватися на дату і число Еп. Консисторії.

Всі письма, крім справ подружих, належить посилати через деканальні уряди.

ОО. Декани будуть звертати парохіяльним урядам письма писані до Еп. Консисторії не по формі.

ХРОНІКА.

Канонічну інституцію одержали:

Ч. 1520. о, Качмар Стефан — Монастирець.
Ч. 1851. о. Цолта Михайло — Ванівка.
Ч. 1852. о. Круцько Семен — Ременів.
Ч. 1853. о. Мартинович Орест — Старасіль.
Ч. 2084. о. Ортинський Ілярій — Воютичі.

Завідательства одержали:

Ч. 7844/30. о. Матейчак Нестор — Заліська воля.
Ч. 1395. о. Кот Андрій — Свидник.
Ч. 1493. о. Каспрук Іван — Лучиці.
Ч. 1494. о. Ліськевич Микола — Трійця.
Ч. 1520. о. Журавецький Володимир — Білич горішний.

Ч. 1783. о. Стахняк Йосиф — Бабина.
Ч. 1852. о. Пашковський Михайло — Стронятин.
Ч. 1853. о. Вовчик Михайло — Яблінка нижна.
Ч. 1853. о. Бортник Тома — Яблінка вижна.
Ч. 1999. о. Шумило Михайло — Ричигів.
Ч. 2029. о. Філяс Іван — Климківка.
Ч. 2054. о. Тимняк Ізидор неопр. — Крамарівка.
Ч. 2057. о. Щепанський Антін — Яворів.
Ч. 2072. о. Шевчук Василь — Мединичі.
Ч. 2073. о. Мікула Василь — Нагірці.
Ч. 2106. о. Кабаровський Йосафат неопр. — Віжомля.
Ч. 2107. о. Салаш Михайло неопр. — Барич.
Ч. 2118. о. Кліш Анатоль — Ульвівок.
Ч. 2120. о. Хробак Василь — Загірє.
Ч. 2122. о. Бурий Іван неопр. — Макова.
Ч. 2123. о. Німилович Дмитро неопр. — Добрачин.
Ч. 2129. о. Турянський Яків — Лімна.

Сотрудництва одержали:

Ч. 407. о. Голойда Іван неопр. — Куликів-Гребенці.
Ч. 1066. о. Грушкевич Клим — самост. Викоти.
Ч. 1573. о. Ящевський Іван неопр. — Боратин.
Ч. 2050. о. Грицай Йоаким неопр. — Вільшаник.
Ч. 2105. о. Швед Маріян неопр. — Сянік.
Ч. 2108. о. Середович Алексій неопр. — упр. Токарня.
Ч. 2128. о. Чума Мирон — самост. Корналовичі.
Ч. 2119. о. Білик Микола неопр. Перемишль.
Ч. 2121. о. Яросевич Йосиф неопр. — Орове.
Ч. 2130. о. Терлецький Михайло неопр. — Дорожів.
Ч. 2131. о. Цепінський Роман неопр. — упр. Дрогомишль.
Ч. 2132. о. Весоловський Михайло неопр. — Добрусин.
Ч. 2133, о. Рудяк Василь неопр. — упр. Липовець.

З гр. кат. Еп. Консисторії.

Перемишль, дня 1. квітня 1931.

о. Микола Грицеляк
канцлер.

† ЙОСАФАТ
Епп.

Накладом гр. кат. Еп. Консисторії в Перемишлі.
Друкарня гр. кат. Капітули в Перемишлі.